

Og HAN er en soning for våre
synder, og det ikke bare for
våre, men også for
hele verdens.
1.Joh.2.2

Ved denne vilje er vi blitt
helliget ved at Jesu Kristi
legeme ble ofret én
gang for alle.
Heb.10.10

PÅ HJEMVEG

Nr 25 – oktober 2014 9. årgang

*Du har bare trettet
meg med dine
synder, og voldt
meg møye med
dine misgjerninger.
Jeg, jeg er den
som utsletter dine
misgjerninger for
min skyld, og dine
synder kommer jeg
ikke i hu.
Jes 43.24-25*

Innhold

En ny uro av <i>Gudmund Vinskei</i>	3
Forvirring av <i>Håkon Malerød</i>	4
Kallet fra herlighetens Gud av <i>Malvin Torsvik</i>	6
Misjonærinnvielse 2014 av <i>Anne Margrethe Marca</i>	8
Ludvig Hope av <i>Inger Lise Mangelrød</i>	11
Min sang av <i>Elisabeth Mangelrød</i>	17
Glimt fra Peru av <i>Anne Margrethe Marca</i>	18

Evangelisk Luthersk Misjonslag

Misjonsorganisasjon grunnlagt høsten 2004 som er et åndelig hjem og et arbeidslag for kristne venner som ønsker å utbre Bibelens budskap i Norge og på misjonsmarken. Organisasjonen har arbeid i Norge og Peru.

Arbeidet grunnes på Den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristusvitnesbyrd og nedfelt i den evangelisk-lutherske trosbekjennelse og den rosenianske tradisjon. Misjonslaget ønsker å vandre på de gamle stier, slik at det evige frelsesord, gitt oss i Bibelen, om Jesus Kristus og ham korsfestet, må være sentrum og alfa og omega i Ordets utleggelse. Alle andre emner som Skriften og menneskelivet viser fram for oss, bør sees i lys av en sterk og klar forskynnelse av Ordet om korset.

Bladet sendes gratis til alle som sender oss navn og adresse

Formann:

Svein Mangelrød, Farrisvn 1367, 3282 Kvelde
Tlf: 33112047/ 47022594, formann@misjonslaget.no

Kasserer:

Björg Løvås, Vragesv. 85, 4625 Flekkerøy
Tlf: 38100526/ 90973599, kasserer@misjonslaget.no

ELMs hovedkonto: 1638.21.01514

Gaver øremerket Peru: 3000.13.23454

Gaver øremerket Barnehjemmet Celsos minne:
1503.11.21849

Misjonssekretær

Jon Espeland, Svartfjell 24, 4625 Flekkerøy
Tlf: 3810061/ 41304882, misjsekr@misjonslaget.no

På Hjemveg

Ansvarlig for bladet:

Redaksjonsnemda ved redaktør Jon Espeland
paahjemveg@misjonslaget.no

En ny uro

av Gudmund Vinskei

Det sitter en ung gutt på andre siden av skrivebordet. Jeg har møtt ham før. Da gråt han over sine synder. I dag er det en ny uro han kjemper med.

«I flere år var jeg så redd for at Jesus skulle komme igjen før jeg fikk gjøre opp min sak med Gud,» sier han. «I dag kjemper jeg med en indre uro. Jeg vet ikke om det er misjonærkall. Tror du Gud kan bruke meg som misjonær? Jeg er redd for at det er mine egne tanker og ikke noe Herren driver meg til.»

En ny uro. Er det et kall?

Jeg lar tankene gå litt tilbake. Hvordan var det jeg selv opplevde kallet? I flere år kjempet jeg uten å finne fred og frelsesvisshet. Men da evangeliet kom, gav det meg hvile og visshet om frelse og tilgivelse for alle mine synder. Seinere i livet kom det så ofte strid og anfeltelse, tvil og mørke. Men ordet om korset, om Jesu død og soning, om Jesu gjerning og oppstandelse kom med nytt lys og hvile for samvittighet og hjerte.

«Kom til meg, alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile!» Slik taler Jesus. Evangeliet gir hvile.

Men evangeliet kom også med en ny uro. Jeg kan huske hvordan tanken på hedningenes nød begynte å arbeide i mitt sinn. En uro. Den uroen var først i Guds hjerte. Før verdens grunnvoll var lagt, utvalgte han sin egen sønn Jesus Kristus til å bli verdens frelser. «Det var ham hårdt å tenke på, at verden skulle under gå. Det skar ham i hans hjerte.» Det var denne uroen som arbeidet i unggutten der han satt overfor meg.

Jeg husker en ung lærer i Etiopia. Han hadde nettopp gjort opp med Gud og mennesker. Frimodig vitnet han om sin tro og glede. Dagen etter kom han for å få permisjon. Han pekte vestover fjellene og sa: «Det er tre dagsreiser heim til den landsbyen der mine slektninger bor. Ingen har fortalt dem om Jesus. Jeg vet ikke om far og mor lever lenger. Det haster. Jeg vil helst reise i morgen tidlig.»

Misjonerkallet er en ny uro. En uro som varer så lenge du hviler i evangeliet. Ja, du merker det mest når du får hvile i Jesu frelsergjerning for deg. Det er kjærlighetens uro som Kristus selv la ned i ditt hjerte.

Fra boken «Gå i hast»

Forvirring

av Håkon Malerød

I Galaterne 1:6-7 leser vi: «Jeg undrer meg over at dere så snart vender dere bort fra ham som kalte dere ved Kristi nåde, til et annet evangelium, skjønt det ikke finnes et annet – det er bare noen som forvirrer dere og vil forvrengte Kristi evangelium».

Når Paulus her henvender seg til menigheten i Galatia går han rett på sak. Det er noe som ligger ham på hjertet, han nærmest roper det ut. Det finnes ikke noe annet evangelium, det er bare noen som forvirrer dere.

Livet som kristen byr på mye som kan forvirre oss. Hva er sant, hva er rett og hva er galt? Det er så mange måter å praktisere sin kristentro på og man kan finne alle kategorier av kristne og mennesker som kaller seg kristne. Det blir forkynt mange veier til himmelen. Det er da kanskje ikke til å undre seg over at dette kan være forvirrende for både unge og eldre.

Det kan trygt sies at et kjennetegn ved den tiden vi lever i nå, er en mangel på sannheter og frimodighet til å forkynne sannheten. Alt er greit og ingen kan klandres så lenge det passer for

deg. Det går godt så lenge du kan ha samvittigheten din i orden. Jeg undrer: Tro om Gud ser likt på situasjonen? Bibelen er ofte veldig klar i sin tale om rett og galt, så spørsmålet mitt er: Med hvilken rett redigerer vi den?

Det er, som tidligere skrevet, et kjennetegn ved kulturen vi lever i, men slett ingen ny tanke. Mennesket har alltid tatt sine egne valg og friheter, i stedet for å begrunne valget på Guds ord. Vi har fått en felles enighet om at det er greit å spørre seg selv: «Har Gud virkelig sagt?» Det vi skal huske på når vi starter den tanken er: Hvem spurte dette først? Nettopp, – djvelen.

Paulus var oppriktig redd for menigheten i Galatia. Det var kommet inn et annet evangelium, men som Paulus i samme åndedrag sier: Det finnes ikke noe annet evangelium! Vi kan ikke lage våre egne veier til himmelen. Det har Gud sagt. Det er ingen grunn til mange av forvirringene vi lager oss. Vi har fått Bibelen og gaven i

Jesu død for oss. Allikevel lytter vi til hva samfunnet forteller oss om det som skal være sannhet, men som kun forvirrer oss.

Når vi lager vår egen tro og våre egne tanker ved å redusere Bibelen til det som passer oss, er det ikke lenger en sann tro. Eller som en mann sa som hadde en utleggelse av Johannes åpenbaring: «Vi kan ikke starte og rive ut sider i Bibelen fordi vi ikke forstår dem, da blir det bare permene igjen.»

Hva står det videre om Galatermenigheten? Jo, at de hadde fått Kristus malt for øynene, men at forvirringene gjorde frelsen i Jesus uklar. Det var sneket seg inn lovtrelldom i menigheten, så fokuset ble hva man skulle gjøre for å kunne nå himmelen. «Kristus som korsfestet» var sakte glidd bort og var byttet ut med egne bidrag.

Jeg kjenner ikke alle dere som får «På Hjemveg», men jeg vil tro at mange av dere har fått Kristus malt for øynene, som Paulus sier. Allikevel er nok du som jeg: Vi er villige til å lytte til hva verden mener om hvordan man skal være en kristen, i stedet

for å høre hva Bibelen sier om veien til himmelen. Når vi begynner å gå på en annen vei enn den Jesus har lagt for oss, mister vi fotfestet. Vi er ikke da lenger på trygg grunn.

Jeg har ofte følt på mangel på fotfeste, men da er det godt å vite at det er en som står trygt og holder meg fast. Jesus holder fast i sine barn som tar sin tilflukt til ham. Der er det trygg grunn. Du skal tillitsfullt få fortelle ham om nettopp det som forvirrer deg, og om din mangel på fotfeste. Deretter skal du få be om at han får vise deg veien og ta hånd om deg. På den måten blir du båret inn på trygg grunn igjen.

Kallet fra herlighetens Gud

av *Malvin Torsvik*

«Herlighetens Gud åpenbarte seg for vår far Abraham mens han var i Mesopotamia, før han bosatte seg i Karan. Og han sa til ham: Dra ut fra ditt land og fra din slekt, og gå til det land som jeg vil vise deg!» Apg 7:2-3.

Slik beskriver Stefanus møtet mellom Gud og Abraham da Gud kalte Abraham til å dra ut fra Ur i Kaldea. Kallet kom gjennom møtet med herlighetens Gud.

Abraham vokste opp i en kultur og i en familie som dyrket fremmede guder, men møtet med Gud forvandlet Abraham til en troens mann. Han ble lydig mot kallet om å bryte opp med kurs mot løfteslandet. Å forlate sin slekt og sin fars hus var et stort skritt å ta. Men møtet med herlighetens Gud hadde skapt en trang og en tro hos Abraham som gjorde ham lydig mot kallet. Da han kom frem var landet opptatt, for Kana'aneerne bodde der, men Gud gav løftet om at dette landet ville han gi hans ætt. Abraham bygde da et alter for å tilbe herlighetens Gud som hadde åpenbart seg for ham og som hadde ledet ham til dette nye landet. Gud sa at han ville gjøre ham til et stort folk. På tross av sin barnløshet tvilte han ikke på Guds løfte, men han ble sterk i troen i det han gav Gud ære (Rom 4:20).

Abrahams Gud er den samme Gud som i dag kaller til frelse og tjeneste. Det var ikke bare en engangshendelse at Gud talte til Abraham. Gud gjentok sitt løfte. Abrahams liv er et vitnesbyrd til oss om hvor nødvendig det er å leve i livssamfunnet med Gud. Det er gjennom Ordet at vi i dag kan møte herlighetens Gud. Lydigheten til kallet er også avhengig av at vårt trosliv blir styrket ved nåden i Jesus Kristus.

Abraham fikk også en Kristusåpenbarelse. Det skjedde da han møtte Melkisedek som var konge og prest for den høyeste Gud i Salem (Jerusalem) 1M 14:18. Melkisedek kommer ham i møte i Kongedalen (kanskje den samme dalen som nå heter Kedrondalen). Melkisedek forfrisker Abraham med brød og vin, og så velsigner han Abraham. Da forstår Abraham hvor stor Melkisedek er, og han gir ham tiende av alt.

Abraham fikk i møte med Melkisedek et troens glimt av løftet om Kristus. Melkisedek gav Abraham brød og vin. To tusen år senere gikk Jesus over Kedron og opp mot Jerusalem og Golgata hvor han ofret sitt legeme og gav sitt blod for oss. Velsignet til frelse er hver den som eter hans kjød og drikker hans blod (Joh 6:57).

Velsignelsen fra Melkisedek utløste et takkoffer hos Abraham. Legg merke til i hvilken rekkefølge Abrahams takkoffer kom. Først mottok Abraham brød og vin og velsignelsen, så gav han sitt takkoffer – tiende av alt. Dette er også troens og tjenestens sammenheng. Hvis tjenesten løsrives fra evangeliet blir det bare til lovgjæringer. Da Jesus døde for oss åpenbarte Gud sin herlighet for oss. Som Abraham mottok brød og vin fra Melkisedek skal du nå få motta Jesu legeme og blod ved troen til frelse.

Da Paulus fikk sitt frelsende møtet med herlighetens Herre sier han: «For Kristi kjærlighet tvinger oss, og så har vi gjort det klart for oss: Når én er død for alle, så har de alle dødd. Og han døde for alle, for at de som lever, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som døde og oppstod for dem.» 2.Kor 5:14-15. Evangeliet gav Paulus en trang til å leve for ham som

døde og oppstod for ham. Misjonskallet fødes i møtet med herlighetens Herre som åpenbarer Jesus for ditt hjerte. Det samme ser vi hos Simon Peter. Da han sammen med de andre disiplene hadde strevd hele natten på Genesaretsjøen uten å få en eneste fisk, kom Jesus og sa: «Legg ut på dypet, og kast garnet til fangst» Luk 5:4. Motstridende mot all sin fagkunnskap svarer Peter: «Men på ditt ord vil jeg kaste garnet». Disiplene opplevde da å se Guds herlighet så sterkt at Peter kaster seg ned foran Jesus og sier: «Herre, gå fra meg, for jeg er en syndig mann!» Luk 5:8. Lykkelige Peter som kaster seg ned foran Frelserens føtter. Jesus skapte troen i disiplenes hjerte og gav dem et disippelsinn som førte til at de dro båtene på land og fulgte etter Jesus. Det var det som også skjedde med Abraham da herlighetens Gud åpenbarte seg for ham. Misjonssinnet som fører oss inn i tjeneste for Gud fødes hos en synder som får møte Herlighetens Herre som tilgir og frelser.

Da profeten stod for Herrens trone,
syndig og fortapt han følte seg.
Alterilden kunne synden sone,
så han ropte: «Her er jeg, send meg!»

Herre, tal, Herre, tal!
La din alterild få rense meg!
Herre, tal, Herre, tal!
Glad jeg svarer: «Her er jeg, send meg!»
(Sb nr. 731)

Misjonærinnvielse 2014

av Anne Margrethe Marca

De siste årene har ELM hatt sommerbibel-skole på KVS Bygland, slik også i år. 07.-10. august samlet mange seg for å høre Guds Ord forkynt. Til forandring var det i år også bibelcamping uka før, med fine dager for de som tok turen. Søndag 10. august kom dagen, da Håkon og Rode Malerød sammen med sønnen Benjamin (1 år), ble innviet til misjonærer for ELM i Peru. De har begge over lengre tid kjent på kallet til tjeneste, og ELM har fått privilegiet og ansvaret med å sende dem ut. Det er ennå ikke helt avklart når de reiser, men det blir mest sannsynlig i løpet av året som kommer. Tanken er at de skal ut for 6 år, og at de skal virke i Arequipa sør i Peru.

Innvielsen ble innledet med fin sang av Mangelrød-guttene, og med åpning av Jakob Trydal. Arthur Salte talte på møtet, over teksten i Matt 11:28-30.

– Hvor går du med din synd? Skjuler du den? Mange gjør nok dessverre det. Og djevelen ønsker dette, han ønsker at du skal holde din synd for deg selv, at du skal forsøke å forbedre deg litt hver dag. Men Jesus sier: «Kom til meg». Ikke vent med det! Ikke vent at ting skal bli bedre først, kom i dag! Si alt til Jesus, bring din synd til ham, ikke steng ham ute. Og omvendelsen, å komme til Jesus ligger heller ikke på deg. Troen er en gave, du har fått den av

Jesus. Den er ikke en gjerning. Det står slik i Jer 31:18: «Omvend meg du, så blir jeg omvendt! Du er jo Herren, min Gud». Djevelen kommer med så mange om og men, og det er en kamp. Og det er slik at vi skal korsfeste kjødet. Men legg merke til det; kjødet. Vi skal likevel ta med alle ting under korset. Der, på korset, fikk røveren høre; i dag skal du være med meg i paradiset. I dag! Kom i dag, du som strever. Kom, kom til meg, sier Jesus! Hiv på dør alle om og men, for det er ingen om og men hos Jesus. Der er det bare et rungende; KOM! Gled deg i Herren og fryd deg. Herrens dag er nær, og det er viktig at du er klar. Og du som er reiseklar, har velsignede dager foran deg, om det er lite eller mye tid igjen. Og glem ikke at du skal få virke for Gud alle dager, du skal få holde gudstjeneste i arbeidsklær.

Mot slutten av talen ble vi også oppmuntret til å være frimodige. Det er håp over fremtiden, og som det står i Rom. 8.28, virker alle ting til gode for dem som elsker Gud.

Broderrøsten sang om korset, som er det viktigste i all forkynnelse, i Norge, i Peru og i hele verden. Etter dette foregikk selve innvielsen, og det var landsstyret i ELM som stod for denne. Først presenterte Håkon og Rode seg selv, før alle medlemmene i landsstyret leste fra forskjellige bibelsteder. Deretter svarte Rode og Håkon på forskjellige spørsmål, blant annet om de tror at Jesus Kristus er sann Gud og sant menneske, forsoneren som er død for vår skyld, og i vårt sted er oppreist til vår rettferdigjørelse. Og at han sitter ved Faderens høyre hånd, og skal komme igjen for å dømme levende og døde. De svarte ja på alle spørsmål, før det var en fin forbønnshandling ved landsstyret. Kallsbrevet ble så lest opp, og Rode og Håkon fikk det deretter overrakt.

Etter å ha sunget den mektige sangen «Din rikssak, Jesus, være skal min største herlighet», hadde både Rode og Håkon et personlig vitnesbyrd. Rode leste fra 1Joh 5:11-12. Det hun spesielt tenkte på derfra,

>>

var det at det er Gud som har gitt oss evig liv. Det er en gave fra Gud, noe han gir oss. Vi skal en gang dø, men Gud gir oss evig liv i hans Sønn. Det er viktig å legge merke til at det er i hans Sønn at vi har det evige livet. Og det står at vi har det livet. Og det er godt å tenke på at vi skal få være sammen med Jesus en gang. Hun avsluttet med at hun håper for sin egen del, og for alle i både Norge og Peru, at Jesus kan få være i våre liv, slik at vi kan møtes i Himmelen. Håkon minnet om versene i Luk 10:38-42, og setningen der Jesus sa; «Ett er nødvendig». I hverdagen blir det ofte slik at vi lever som at «ett er litt viktig», og så kommer Ordet på sidelinjen. Jobb, familie, venner, hobby og planer kommer så lett foran Guds Ord og det evige livet. Men det er et evig liv foran oss, og vi må minne hverandre på dette, slik at vi kan huske på at det faktisk er ett som er nødvendig, og det er Guds Ord. Da Jesus besøkte Marta og Maria, hadde han og de som fulgte ham, vært på reise, og var sikkert i behov av både mat og drikke. Men Jesus

sa likevel at Maria hadde valgt det som var viktigst, å lytte til Ham. Det viktigste var ikke å tjene Ham, men å bli tjent av Ham. Og det sier Jesus til oss i dag også, at han vil tjene oss. Det er godt og rett at vi skal få tjene Jesus. Men vi må først bli tjent av Ham. Det står også i Matt 6:33 «Søk da først Guds rike og Hans rettferdighet, så skal dere få alt dette i tillegg». Håkon avsluttet med å oppfordre til å be for familien hans, at de kan få virke sant og rett for Gud, og at de kan få leve som syndere som får nåde.

Det var så tid for hilsener, og det ble innledet med at det ble lest opp et brev fra Sunniva og Per Olav Mangelrød, som allerede virker i Peru som misjonærer for ELM. De ønsker Rode og Håkon velkommen til Peru, og gleder seg veldig til de kommer. Det var flere som benyttet sjansen til å hilse med gode ord og med bibelvers, blant annet en barndomsvenn av Rode fra Tanzania, som for tiden var i Norge.

Det var et fint møte, og en alvorlig, men flott innvielse av våre nye misjonærer. Så gjelder det for oss andre som står i tjenesten, at vi husker på dem i bønn! Glem ikke hverken de som allerede er ute, eller de som etterhvert skal reise ut. Det er spesielt å skulle gå i tjenesten for Herren på et nytt sted, i et nytt land, og det er behov for at så mange som mulig bærer frem både barn og voksne for Herrens trone. Når man får gå med Gud i tjenesten, blir det en god tjeneste, samme hvor i verden man virker.

Ludvig Hope

av Inger Lise Mangelrød

I året 1871, hundre år etter at Hans Nielsen Hauge ble født, kom en liten gutt til verden i på et bruk under gården Hope i Masfjord. I den vakre vestlandsbygda vokste Ludvig Hope opp som fjerdemann i en stor barneflokk på fire jenter og syv gutter. Det var en stor husholdning. I heimen måtte alle hjelpe til både med gårdsarbeid ute, og med det som måtte gjøres innomhus for å få mat på bordet og klær på kroppen. Det var et godt hjem, men Ludvig var nok den verste villstyringen der hjemme. Han sier selv at han ble hoggestabben i familien, som ofte med rette fikk skylda når noe var gått galt. I ungdomsårene kom han i tjeneste på gården til farbror Lars og moster Dorte på Furnes. Her hadde han gode år. Arbeidet var slitsomt, men han vant anerkjennelse og respekt for å være en dugelig arbeidskar. Likevel var han lite glad denne tida. Ofte gråt han seg i søvn. Han hadde møtt den åndsstrømmen som var i ferd med å skape et stort skifte i det religiøse livet i Nordhordland. Det gikk en vekkelse over bygdene. Det var uro og strid i mange sinn. Ludvig lengtet etter fred med Gud. Var det mulig å bli omvendt og frelst, som forkynnerne talte om?

Så var det en dag i slutten av mai 1887. Han lå og luket i potetåkeren på farsgården, og balet i tankene med det å tro. Han visste han måtte tro for å bli frelst. Det stod i

Bibelen, og det sa alle predikantene. Men hvordan skulle han få til å tro? Da var det som ordene fra Luthers forklaring til den andre trosartikkel fikk liv inne i ham: «...at han ved sin uskyldige lidelse og død har frelst meg....» Ikke **skal** frelse, men **har** frelst. Ludvig glemte bort både tro og tvil der han lå og reiv ugras. Han kjente seg så glad og full av fred. Med det nye livet fulgte også en trang til å fortelle videre det han hadde fått se. Et langt liv som forkynner var uten at han visste det i sin spede begynnelse.

Kanskje var det disse minnene Ludvig Hope mye seinere i livet levde opp igjen i lange dager og netter på Grini. 13. mai 1943 slo portene til tyskernes største fangeleir for politiske fanger her i landet igjen bak en eldre mann med gråhvitt hår. Denne fangen var Ludvig Hope. Josef Terboven, Hitlers stedfortreder i det okkuperte Norge, hadde selv foretatt avhøret og forkynt dommen over både Ole Hallesby og Ludvig Hope i sin residens i Stortingsbygningen. Hope forteller fra dette: «Ved eit stort bord sat ein flokk tyske offiserar med Josef Terboven midt for bordet. Hallesby og eg vart so plassert i kvar vår stol rett imot Terboven. Dei tok nå til med forhør. Hallesby, som kan tysk, svara for oss baa. Me fekk nå vita om våre store synder, og då forhøret var slutt, fall domen soleis: «De er baa to gamle menn. Men de må ta følgjene av det de har gjort. De skal sendast til Tyskland.» Med denne domen og til denne framtid gjekk me rolige ut. Då døra var låst bak oss på cella, kjendest det både naturleg og godt å siga i kne. Eg kjende ingen trong til å klaga, heller ikkje so mykje til å be, men til å takka. Livet mitt låg framfor meg i lys av kjærleik og nåde, og både hjarta og munnen vart fylt av lovsong til Han som hadde gjeve meg så mykje i eit langt liv.»

Foranledningen til at tyskerne fant det nødvendig å fengsle Hope og Hallesby var et opprop «Den midlertidige kirkeledelse», som de sto i spissen for, hadde sendt ut den 8. mai 1943. Dette oppropet var en protest mot at tyskerne ville skrive ut den norske ungdommen til «nasjonal arbeidsinnsats».

En av dem som kom til å stå dem nær under oppholdet på Grini, Dr. Kristian Schjelderup, nevnte i en preken etter krigen hvilket inntrykk det hadde gjort å se den trosglede som hadde lyst ut av ansiktene deres da Hope og Hallesby kom til ro mellom brakkekameratene den 13.mai. Et slikt utsagn overrasker ikke. Akkurat slik forlot de sine venner i friheten. Hope kommer til å stå for vårt minne fra disse årene som en glad og staut troens stridsmann. Med sannhet kan vi si om ham at han «tok sin Gud i sinn og satte livet inn».

Det store spørsmålet var om Hope og Hallesby virkelig ville bli sendt til Tyskland. Siden det var Terboven selv som hadde felt dommen, var det lite sannsynlig at den ville bli omgjort. 22. mai ble ordren gitt om å møte på appellplassen for avreise. Koffertene ble pakket ferdig. Rett før de gikk ut, var de samlet til nattverd med kristne venner. «Me pakka oss i hop 5–6 mann i ei celle, skar små stykker av eit brød og slo saft i eit trestaup. Altarduken og bordet var ikkje akkurat av finaste slag, og prestekjolen var den vanlege fangetrøya. Kristian Schjelderup styrte nattverdhandlinga, og den bøna han bad og den nåde vi fikk ovenfra, kan nok ingen av oss gløyma so lett. So sa me farvel til våre vener, og gjorde oss i stand til å stiga opp i bussen. Nå laut alle gi opp trua på at me fekk vera i landet, – alle så nær som ein, John Eilert Johansen, arbeiderpartimann og medlem av bystyret i Oslo. Han var like sterk som før i trua på at vi ikke ville bli sendt sørover. Då kofferten min var pakka, kom han og ville bera han ned på

appellplassen. « Men,» sa han, «eg ventar nede i gangen so eg kan få bera kofferten opp att!» So sat me på koffertane våre og venta. Då susar ein bil inn på plassen. Ein mann stig ut, og leverer kommandanten eit kort brev: Hallesby og Hope skal ikkje sendast til Tyskland. Send dei tilbake til roma deira. Og so fekk Johansen bera koffertane våre opp att.»

Hope opplevde denne vendingen i saken som å komme tilbake fra døden til livet. «Det som ligg bak noko så sjeldsynt som at Terboven avlyste ein dom han sjølv hadde felt, er dulgt for oss den dag i dag», skriver han senere. « Men eg har aldri tvila på at høgare makter hadde rakt ut si hand til hjelp

for oss. Å vera fange heime i fedrelandet kjendest no for meg som å leve i fridom. Dei vel 15 månadene eg var på Grini var dette ei sterk lyftestong som bar meg over det som mange av dei andre fangane leid under. Brodden i fangenskapet var teken frå meg.»

Hva hadde formet og preget Hope som menneske og forkynner, fra han første gang så lyset fra korset og Jesu fullbrakte verk mens han lå og luket potetene på hjemgårdens jorder i Masfjorden, til han nå satt som Terbovens personlige fange på Grini? Mye rommet årene som lå imellom. Et liv som forkynner. Vekkelse og trosstrid. Misjonsbrann. Fedrelandskjærlighet og himmellengt. Møte med så mange mennesker og skjebner, hjemme og ute på misjonsmarken. Årene passerte for tanken der han satt på cella i nazistenes fengsel, og reisene tilbake i levd liv ble nok mange.

Oscar Handeland har gjennom biografien om Hope gitt oss et sjeldent innsyn i en rik personlighet, et mangfoldig liv og en tjeneste i Guds rike som har satt velsignede spor i norsk kristenliv. I det følgende vil vi se på noe av det han beretter om de livshendinger som formet og preget livsreisen, og som gjorde Hope til den Guds mann han var.

Thina og Johannes Brandtzæg

Dette var to mennesker som fikk en avgjørende betydning for den unge Hope. Høsten 1891 gikk Hope på et emissærkurs i Bergen som Indremisjonen hadde satt i gang. Han hadde lite tro på seg selv, men trivdes allikevel godt som elev på skolen. Ikke

minst hadde styrelsen, Johannes Brandtzæg, mye å gi elevene sine av åndelig innsikt og menneskekunnskap. Hope begynte så smått å preke på indremisjonsmøter, men var på ingen måte sikker på at dette var framtidsveien hans. Johannes Brandtzæg var etter hvert blitt formann og sekretær i den nye Kinamisjonen som var grunnlagt våren 1891. 21. september samme år var det avskjedsmøte for åtte misjonærer som skulle reise til Kina. Dette møtet kom til å sette varige spor i Hope. Han kjente det som om han hadde vært med og tatt ansvaret for de som reiste ut. Misjonskallet var tent.

Hope var inne på tanken på å reise til Amerika for å gå videre på misjonsskole, men da han rådførte seg med Brandtzæg, mente denne at Hope trengtes bedre i hjemlandet. Han ga unggutten tilbud om å bo hos han og kona i deres hjem på Fjøsanger i Bergen. Brandtzægs var velstående, hadde en vakker villa, og ikke minst en stor boksamling. Hope var umettelig til å lese, og han trivdes fra første stund i denne rike og gode heimen som Brandtzæg og kona Thina (f. Heuch) skapte sammen. Han lærte mye der, som ble til stor nytte i det livskallet han siden fikk. Hos Brandtzægs møttes mange forskjellige mennesker: Stive statskirkekristerne og folk med et fritt, ja, stundom revolusjonært syn på kirke og prest. Men både de «frie» og de «stive» vitnet med hele sin ferd at de kjente Kristus og trodde på Ham. Dette utvidet synsfeltet til Hope, og han lærte å skjønne at Gud har mange slags folk i flokken sin. Det mest betydningsfulle for Hope var likevel

det personlige samværet med Brandtzæg og kona. De tok seg av han på alle måter, ikke minst når han kom motløs hjem fra ferder i bygd og by.

Jensine Iselvmoen

Det var nettopp på en prekenferd Ludvig Hope skulle komme i kontakt med det mennesket som kom til å sette de mest dype og varige spor i livet hans. Gjennom stor glede, og enda større lidelse skulle han lære seg selv og Gud mer å kjenne. Dette kom mer enn noe annet til å modne han som forkynner.

Jensine Iselvmoen var en av åtte søsken på gården Kirkesnes i Målselv. Målselvdalen ble ryddet og nydyrket på 1800-tallet. Hans Nielsen Hauge hadde vært en åndelig inspirator og praktisk-økonomisk rådgiver for nyrydterne i dette området. Mange av de beste folk i disse bygdene var haugianere. Mor til Jensine var av gammel haugiansk slekt, og en avgjort kristen. Begge foreldrene var sterke og arbeidssomme mennesker, og de la vekt på at barna skulle få god opplæring. Hele familien var glad i sang og musikk, og i huset ble det spilt både orgel og gitar.

Jensine skilte seg ut som den mest evnerike av barna i heimen. Hun var livsglad og optimistisk av natur. Kristendommen derimot hadde hun ikke bruk for. Den mente hun gjorde livet tungt og mørkt.

I august 1894 kom Hope til Målselvdalen og holdt flere møter. Det kom mye folk, og

særlig de unge likte det originale og friske ved Hopes ferd og forkynnelse. Mange søkte Gud. Mellom disse var døtrene på Kirkesnes. Også Jensine. Da Ludvig Hope kort tid senere reiste fra Måselvdalen, visste både han og Jensine at de aldri kom til å glemme hverandre, enda det ikke var sagt et ord om kjærlighet dem i mellom. Hope ble utpå høsten invitert til å feire jul på Kirkesnes. Denne julen ble Jensine Iselvmoen og Ludvig Hope forlovet, og framtida så ut til å ligge lys og god foran dem. Slik skulle det ikke gå. Guds veier er så uforståelige og underlige. Jensine ble syk utpå våren, og rett før jul et snaut år etter forlovelsen døde den unge, livsfriske, sterke jenta. Bare 27 år gammel ble hun. Sorgen var ubærelig for Hope. Det ser ut som han like til det siste hadde båret på et lite håp om at Jensine skulle friskne til igjen. Gunelius Nilsen, som han reiste mye sammen med denne høsten, fortalte at når de to bad sammen alene, nevnte Hope ofte Jensine. Han tigget Gud om at hun måtte få leve.

Hope gir sterkt uttrykk for sorgen og sjelestriden i et brev til Brandtzæg kort tid etter begravelsen:

«Kjære Brandtzæg!

Jeg lenges til himlen hvor alt er så godt, for frelst hos min Jesus å være, der har jeg min hjemstavn, mitt bergfaste slott, til himlen, til himlen jeg lenges!

.....jeg synes det blir snart for tungt. Aldri har der rammet meg en sådan hjerteknusende skuffelse, – og jeg vet aldri

mer i mitt liv rammes jeg av noe sådant. Det grep de fineste nerver i hjertelivet og splittet det for alle vinder: Først be i mange år om en ting, og så få den så synbar og stor at det er umulig et eneste øyeblikk å være i tvil, selv om en ønsket det. Og så i samme øyeblikk stå på ruinene av det hele.....
.....Dog verken vil eller kan hjertet glemme, men står som en maur foran et fjell. Forarger seg på den allmektige. Tviler på alt. Vil herifra, ikke av kjærlighet til Gud, men til et menneske. Akk, nei, nå må jeg ikke si mer. Jeg vet du forundrer deg over hvor tåpelig, barnaktig og lite befestet jeg er; men hva hjelper det, så er det likevel. Døm meg ikke for hårdt, kjære Brandtzæg, selv om det er stygt allerede ved inngangen av mitt hjerte, om jeg ligger i forsaghetens sump og tvil står ved min side.....
.....Ikke et fast skritt, ikke et sted på hele kloden der det går an å være, ikke en solstråle, ikke et stjerneglimt. Hjertet er enten så hårdt at det er ufølsomt og likegyldig for alt, eller tårer og tvil.....
.....Akk, nå ser jeg hvor jeg har gitt andre hva jeg ikke selv eide, og bundet byrder og lagt dem på andres rygg uten å røre en finger for å bære dem sel. I et og annet stille minutt, hvor hjertet tenker mer sunt, da ser jeg hvor nødvendig et sådant piskeslag var på mitt overfladiske og i mange deler skjevt vokste liv. Men, Herre, at riset skulle komme slik, der som jeg aller minst ønsket det.
Ja, ellers ble det vel ikke ris.....»

Gjennom disse linjene får vi et glimt inn i et sant og ekte menneske i møte med lidelsen.

Ingen fromme bortforklaringer, ingen påtatte korrekte formuleringer, men hjertespråket i møte med sorgen som vil tvinge ham i kne. Hope trodde nå fullt og fast at Gud hadde vraket han som forkynner, og ville helst dratt rett hjem. Allikevel blir det til at han holder et møte på Ørlandet. Da hender det han minst av alt hadde ventet. Vekkelsen bryter ut. Dette var den første *store* vekkelsen Hope fikk være redskap til. Han kunne ikke komme ifra at med dette hadde Gud vist at han ikke hadde forkastet han helt.

Hope fortalte selv Handeland om disse avgjørende hendingene i livet sitt en søndagskveld i juni 1940, da arbeidet med biografien var i gang. Hope skildret hvordan alt i han protesterte mot at Jensine skulle dø. Men han sa også at da han omsider sluttet å protestere mot Guds veier, da kom det noe nytt inn i livet hans. Det ble mer balanse i gudslivet, for han fikk se at Gud er og vil være vår Far i motgang og medgang. Han kom til å stole mindre på seg selv, og mer på Gud etter dette. Mennesker i nød og sorg som møtte Hope merket en inderlig medfølelse. Han hadde selv vært i dødsstryggen dal.

Mange år senere, da Hope skrev boka «Kristus vårt liv», tar han fram minnet om Jensine Iselvmoen og den gledesfylte julen han feiret med henne og familien på Kirkesnes. Det var nettopp dette budskapet hun på dødsleiet hadde bedt han bringe videre gjennom sin forkynnergjerning: *At det er så godt å høre Jesus til!* Vi siterer fra

boka til Hope: «Når eg er inne på dette om Guds rike, minnest eg ei ung kvinna eg kjende godt. Ho var eit av dei finaste, beste menneska eg har møtt. Ho åtte eit rikt tanke- og kjensleliv. Framtida lå sollys og lang framfor henne. Alt frå ho var lita, hadde ho kjend seg dregen til Gud, og mangt eit tak hadde ho teke for å døyva Guds kall. Ein av grunnene til at ho ikkje ville bli ein kristen, var at ho trudde at kristendomen tok fra henne hennar rike, livfulle ånd, den poetiske evna ho åtte, elskan til naturen, til foss og skog og fjell. Alt dette trudde ho at kristendomen tok, og gav henne att ei seig og mørk religiøs ånd, ei tung byrd ho laut slepa på for å berga sjela til slutt.

Men so ein dag gav ho Gud heile sitt liv; det fekk gå som det ville, ho måtte finna Gud, og ho fann han ogso. Då var ho 26 år, og levde berre eitt år etter. Eg hugsar som det var i dag når nordlyset eller månelysen i dei lange vinterkveldane spela over den vakre, skogklædde dalen, so sto ho borti glaset og så på dette syn som for henne var fagrare enn for mange andre. Mens ei still tåra fall, kunne ein stundom høyra henne seia: *Å! At kristendomen var slik, og eg som ikkje visste det før.»*

Kilde:

Oscar Handeland: Ludvig Hope. Lunde forlag 1955.

(forts. i neste nummer)

Min sang

av Elisabeth Mangelrød

Denne gamle salmen er så god å synge, jeg kan legge hele mitt hjerte i den. Vi har brukt den som dåpssalme til alle de tre barna våre. Den er så mektig og innholdsrik, som en slags trosbekjennelse, og jeg kan synge den som et motsvar til Satan, når han frister meg til å tro at nåden ikke gjelder for meg:

*JEG ER FRELST og dyrekjøpt
Og til saligheten døpt
I det guddomsnavn hvorved
ALLE kne skal knele ned.
Blant Guds venner er jeg talt
Og til himmerike kalt
Ved hans Ånd som styrer alt.*

*Gud, min Far, har signet meg,
Gitt meg barnekår hos seg.
Jesus Krist i kjærlighet
Har på korset bøyd seg ned
For å løfte opp min sjel.
Gjennom tidens ve og vel
Er hans Ånd min trøst og del.*

*Døpt til Jesu Kristi død,
Født til liv, tross synd og nød,
Deg, min skaper, møter jeg
Og alt mitt jeg ofrer deg.
Rekk min avmakt allmakts hånd,
Hellige mitt liv, min ånd
Til min tro får overhånd.*

*Fader, Sønn og Hellig Ånd,
Bind meg du med troens bånd
Fast til deg i dåpens pakt,
Styrk meg ved din nådes makt,
Så skal jeg i evighet
Love deg, o Kjærlighet,
Du mitt liv, min salighet!*

Johann Jacob Rambach 1734.

Birgitte Cathrine Boye 1778.

Glimt fra Peru

av *Anne Margrethe Marca*

Siden siste nummer av «På Hjemveg», har det skjedd mye i Peru. Som de fleste lesere sikkert har fått med seg, har vår leder gjennom flere år, Miguel Curse, gjort underslag fra misjonen. Dette har skapt utfordringer på flere områder, og det har også skapt en liten avskalling i kirkene våre. Noen tror ikke på det som har skjedd, da Miguel m/fam hevder en annen versjon enn det som fremstår som sannheten. Dette er utrolig trist! Men vi vet at sannheten alltid vil komme for en dag, så også i denne saken. Det er en som arbeider kontinuerlig for å skape splid og problemer for Guds folk på jord! Kjære misjonsvenner, vær med og be for Miguel og familien, og for alle de som går i kirkene våre, eller nettopp har tatt litt avstand pga dette som har skjedd.

Med bakgrunn i det ovennevnte, jobber ikke Miguel lenger for ELM, og Ubaldo Marca har overtatt lederansvaret. Han har vært ansatt i en årrekke, og er en trofast arbeider med nød for folket. Ved spørsmål om hvordan han ser på tiden fremover nå, sier han at gløden er stor blant arbeiderne, og at de ser fremover med glede.

Til stor glede fikk ELM en ny evangelist i Peru fra 1. august, han heter Arturo Chuica. Han er 31 år gammel, har kone og 2 barn. Han ble en kristen i 2009, og har siden gått i kirken i Horacio Zevallos. Der har han også lenge vært med som leder. Når han nå har

begynt som evangelist, skal han ha sitt virke i området i Horacio. Det står mer om Arturo i Perubloggen til Per Olav og Sunniva på ELM sine hjemmesider. Raúl Paucara, som sluttet å jobbe for ELM for en stund siden, har også takket ja til å begynne igjen. Hvor han skal arbeide er for øyeblikket ikke helt avklart.

I Alto Selva Alegre fortsetter det meste som vanlig, det positive nå er at kvinneforeningen har fått en veldig oppsving. De samles hver lørdag ettermiddag, og det er over 10 damer som samles. I Peru er det slik at hver kirke har sin egen kvinneforening. Det er ikke som her, at alle i distriktet har dette sammen. Derfor er 10–12 stk ganske mye! Og de som går der, sier de har fått ny motivasjon av å være med, og at det kjennes godt med fellesskapet med kristne søstre.

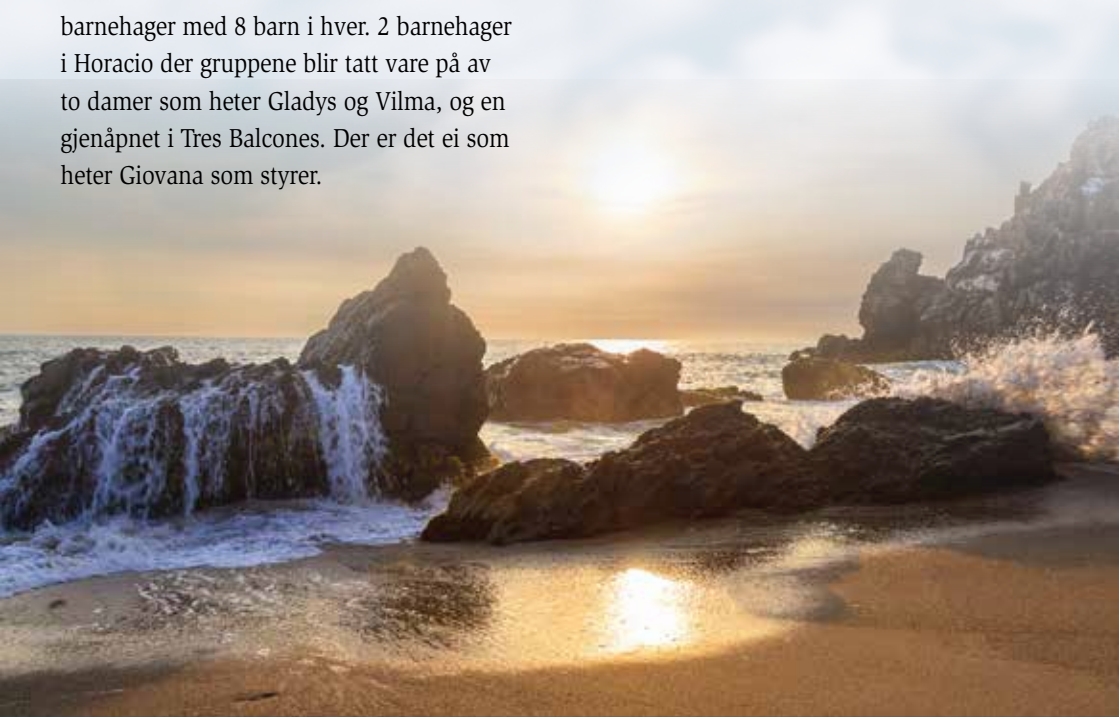
Ubaldo har også foreløpig tatt over ansvaret for sentrumskirken, der Miguel var pastor. Noen av medlemmene der har sluttet å gå på møtene etter det som skjedde. Det er likevel fortsatt mellom 40 og 50 som trofast møter opp. Det samme har skjedd i Horacio Zevallos, der flere familier har sluttet opp om Miguel. Før var det 60 + på søndagsmøtene, nå er de mellom 40 og 50. Men Damián og Arturo som jobber der har troen på at det stiger snart, da Guds Ord er virkekraftig! Vi snakker vanligvis ikke om tall og nummer i Guds rike, men jeg nevner dette her slik at dere lesere kan ha en idé om hvordan oppslutningen om møtene er ute i Peru.

Vi har også en møteplass som heter Villa Ecológica, og der har Ubaldo siden starten i 2012 hatt sitt virke. Det var en stund vekkelse der, men det har igjen gått noe ned. Ubaldo forklarer at på nye plasser er det stort behov for oppfølging, jevnlige besøk og invitasjoner, og at noen virker aktivt. Dette har han og kona Juana nå ikke mulighet til, da han har fått flere ansvarsområder. Det er likevel 5 familier i området som trofast kommer på møtene!

På barnehjemmet ble det også forandring etter saken med Miguel. Hans datter Jacky har jobbet der siden oppstarten i 2009, men ble av forskjellige årsaker sagt opp. Adolfo og Teresa fortsetter som bestyrere, og får nå av og til hjelp av ei dame i menigheten i Horacio. Førskolen der har i år 15 elever, og alt går bra med den. Vi har for tiden 3 virksomme barnehager med 8 barn i hver. 2 barnehager i Horacio der gruppene blir tatt vare på av to damer som heter Gladys og Vilma, og en gjenåpnet i Tres Balcones. Der er det ei som heter Giovana som styrer.

Per Olav har blitt mer og mer med i arbeidet, og har nå tatt mye ansvar for ungdomsarbeidet vårt. Det begynte å gå trått med ungdomsforeningen, og det var på tide med noen forandringer i programmet for dem. Ungdommene sier de liker det de nå gjør, og at de etterhvert blir bedre kjent. Sunniva er for det meste hjemme med Jenny og Rut, men det er meningen at hun og Per Olav skal begynne å evangelisere og besøke folk i Horacio etterhvert.

Ubaldo ba meg fortelle misjonsvennene i Norge at arbeiderne der samles hver tirsdag til bønnemøte og andakt, og at de har et rikt samfunn med hverandre. Alle møter opp hver uke, og de har da en god stund sammen. Husk på alle vennene våre i Peru, som på forskjellige måter bidrar til at Guds Ord blir utbredt.

Returadresse: På Hjemveg, Farrisveien 1367, 3282 Kvelde

B

